



Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği

Birliğin Yapısı, Güncel Çalışmalar, Yeni Hedefler

M u r a t A R

Genel Sekreter

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği

- Sağlıklı Şehirler Hareketinin ülkemizde gelişebilmesi, benimsenmesi, uygulanabilmesi amacıyla
- 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu kapsamında
- 10 kurucu belediye tarafından 2 Aralık 2004 tarih ve 2004/8226 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla kuruldu
- Resmi Gazete'de 22 Aralık 2004'te yayımlandı

KENT VE SAĞLIK

- Kent ve sağlık arasında bağların bulunduğu düşüncesi yeni değildir.
- Kentlerin sağlığı kavramı ilk kez 18. yüzyıl sonlarında başlayan sanayileşmenin insanların sağlığı ve barınma ihtiyaçları hakkındaki endişelerinden dolayı ortaya çıkmıştır.
- Sanayi bölgelerinde toprağın, suyun, havanın kirlenmesi sonucu beliren ve hızla yayılan salgın hastalıklara çare bulma ihtiyacı daha o dönemde halk sağlığı ve şehir planlama arasında bir ortak çalışma yapılmasına sebep olmuştur.
- Sanayileşme sonucu beliren çevre sorunları yaşlısı genci, zengini fakiri ayırt etmeksizin toplumun tüm kesimi için tehdit oluşturmaya başlamış ve bu sebeple kentlerdeki sağlık koşullarını iyileştirecek yasalar çıkarılmaya başlanmıştır.
- Bu sağlık yasalarıyla aslında bir yandan da kentin planlanmasına yönelik kararlar veriliyordu. Bu nedenle aslında sağlıklaştırma hareketleri, kentsel planlamanın gelişimine zemin hazırlamışlardır.
- Dünya Sağlık Örgütü'nün girişimleriyle bu konu bir yüzyıl sonra tekrar ortaya çıkmıştır.
- 1988 yılında Dünya Sağlık Örgütü'nün Avrupa Bölgesinde bir proje olarak başlatılan kısa zamanda farklı ülkelere yerel yönetimlerin dahil olmasıyla küresel tematik bir ağı dönüşmüştür.



Sağlıklı Şehirler

Sağlıklı Şehirler Yaklaşımı, sağlığı şehirlerin siyasi ve sosyal gündeminin üst sıralarına koymayı ve yerel düzeyde halk sağlığı için güçlü bir hareket inşa etmeyi amaçlar.

Sağlıklı Şehirler Hareketi, Dünya Sağlık Örgütü tarafından kentlerin sağlık göstergelerini belirlemek ve bu göstergeleri olumsuz etkileyen faktörlere çözüm üretmek amacıyla **1988** yılında başlatılan bir projedir.

- Sağlıklı Şehirler vizyonuna göre: **Küresel sorunlar yerel düzeyde çözülür.**
- Şehirde yaşayan insanların **fiziki, psikolojik ve çevresel refahlarını** geliştirmeyi amaçlar.
- Bir şehrin **ne olduğu** ve **sağlıklı şehrin ne olması gerektiği**nden yola çıkar.
- Yaklaşımına göre “**şehir**”; yaşayan, nefes alan, büyüyen, sürekli değişen bir **iç dinamiğe sahip karmaşık bir organizmaya** benzer.
- Sağlıklı bir şehir bir **sonuçla değil** bir **süreçle** tanımlanır.
- Sağlıklı şehir sadece belirli bir sağlık düzeyine ulaşmış şehir değil, **sağlık bilincine sahip ve onu geliştirmek için çabalayan** şehirdir.

BİRLİĞİN MİSYONU

Yerel yönetim ilkeleri çerçevesinde üye belediyeler arasında tüm politikalarda sağlığı en üste taşımak.

BİRLİĞİN VİZYONU

Sağlık odaklı sürdürülebilir kentsel çevre oluşturulmasına yönelik stratejiler ile kentlerin kapasitelerinin gelişmesine katkıda bulunmak.



2005

Sağlıklı Kentler Birliği Üye Haritası 2024



134 ÜYE

19	BÜYÜKŞEHİR
68	BÜYÜKŞEHİR İLÇE
14	İL
28	İL İLÇE
4	BELDE

Organizasyon Şeması



Birlik Sekreteryası

Birlik Encümeni



Dr. Cemil TUGAY



Dt. Ahmet ATAÇ



Alaattin KÖSELER



Ahmet PEKYATIRMACI



Dr. Hakan BAHADIR



Fırat GÖRGEL



Oktay YILMAZ



Ali Orkun ERCENGİZ



Erkan AYDIN

Plan ve Bütçe Komisyonu



Hasan KILCA
Karatay Belediye
Başkanı



Hayati OKUROĞLU
Tire Belediye
Başkanı



Hilal AYIK
Akyurt Belediye
Başkanı



Ercüment Ş. ÇERVATOĞLU
Fındıklı Belediye
Başkanı



Hülya GÜNEL
Mersin Yenışehir Belediyesi
Meclis Üyesi

Danışma Kurulu



Erdem SAKER

Bursa Büyükşehir Belediyesi E.
Belediye Başkanı

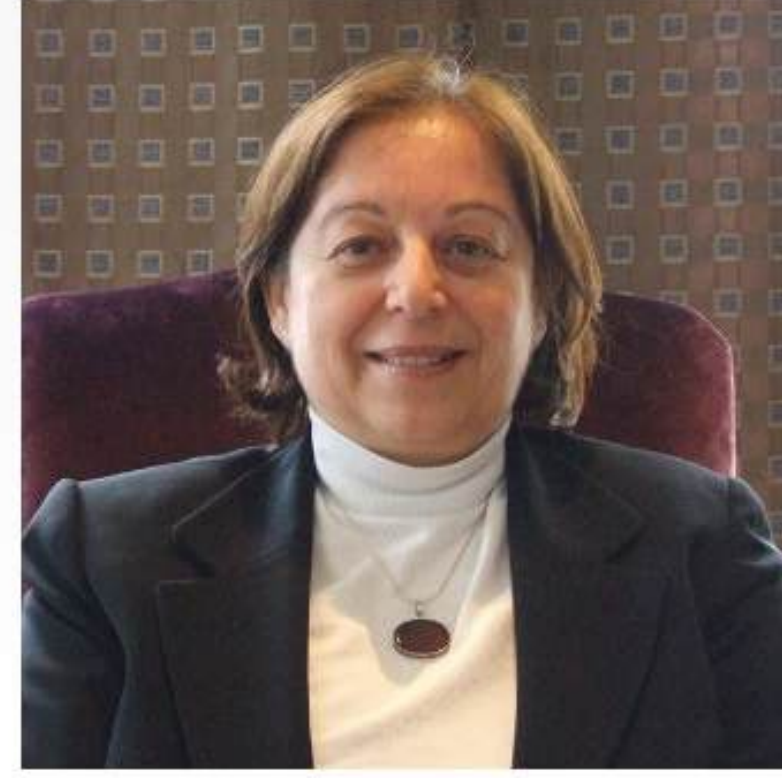
Onursal Üye



Prof. Dr. Ruşen KELEŞ

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler
Fakültesi (E) Öğretim Üyesi

Onursal Üye



**Prof. Dr. Handan
TÜRKOĞLU**

İTÜ Mimarlık Fakültesi Şehir ve
Bölge Planlama Bölümü (Emekli)

Danışma Kurulu Üyesi



Prof. Dr. Atilla AKKOYUNLU

Boğaziçi Üniversitesi Mühendislik
Fakültesi İnşaat Mühendisliği
Bölümü (Çevre Mühendisi)

Danışma Kurulu Üyesi

Danışma Kurulu



Doç. Dr. Semahat Özdemir

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge
Planlama Bölümü (Emekli)

Danışma Kurulu Üyesi



Prof. Dr. Feza KARAER

Bursa Uludağ Üniversitesi
Mühendislik Fakültesi Çevre
Mühendisliği Bölümü

Danışma Kurulu Üyesi



Prof. Dr. Mustafa SARI

Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi
Denizcilik Fakültesi Öğretim Üyesi

Danışma Kurulu Üyesi



Prof. Dr. Cengiz TÜRE

Eskişehir Teknik Üniversitesi Fen
Fakültesi Ekoloji Anabilim Dalı
Başkanı

Danışma Kurulu Üyesi

Danışma Kurulu



Prof. Dr. Yusuf Kurucu

Ege Üniversitesi Toprak Bilimi ve
Bitki Besleme Bölümü

Danışma Kurulu Üyesi



**Prof. Dr. Emine Didem EVCİ
KİRAZ**

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Çevre Sağlığı Anabilim Dalı Başkanı
Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim
Dalı

Danışma Kurulu Üyesi



Prof. Dr. Funda Barbaros

Ege Üniversitesi İktisadi ve İdari
Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü

Danışma Kurulu Üyesi



Doç Dr. Emel İrgil

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi
Halk Sağlığı Anabilim Dalı Öğretim
Üyesi (E.)

Danışma Kurulu Üyesi

Danışma Kurulu



Prof. Dr. İnci Parlaktuna

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Danışma Kurulu Üyesi



Prof. Dr. Alpaslan Türkkan

Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp
Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı
Başkanı

Danışma Kurulu Üyesi



Prof. Dr. Kültekin Ögel

İstanbul Kent Üniversitesi İktisadi,
İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi
Psikoloji Bölümü

Danışma Kurulu Üyesi



**Prof. Dr. Gül SAYAN
ATANUR**

Bursa Teknik Üniversitesi Mimarlık
ve Tasarım Fakültesi Dekanı, Orman
Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü
Başkanı

Danışma Kurulu Üyesi

Danışma Kurulu



Prof. Dr. Seda Kundak

İTÜ Mimarlık Fakültesi Şehir ve
Bölge Planlama Bölümü

Danışma Kurulu Üyesi



Doç. Dr. Hülya Yüksel

İzmir Demokrasi Üniversitesi İktisadi
ve İdari Bilimler Fakültesi Sosyoloji
Bölümü

Danışma Kurulu Üyesi



Prof. Dr. Ejder Akgün

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Öğretim
Üyesi, Bakırköy Psikoterapi Eğitim
ve Tedavi Merkezi Koordinatörü

Danışma Kurulu Üyesi



**Doç. Dr. Asım Mustafa
AYTEN**

Abdullah Gül Üniversitesi Mimarlık
Fakültesi Öğretim Üyesi

Danışma Kurulu Üyesi

Danışma Kurulu



**Prof. Dr. Tülin VURAL
ARSLAN**

Bursa Uludağ Üniversitesi Mimarlık
Fakültesi Mimarlık Bölümü Dekanı

Danışma Kurulu Üyesi



**Prof. Dr. Koray
VELİBEYOĞLU**

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge
Planlama Bölümü

Danışma Kurulu Üyesi



**Prof. Dr. Başak Aydem
ÇİFTÇİOĞLU**

Bursa Uludağ Üniversitesi İktisadi ve
İdari Bilimler Fakültesi

Danışma Kurulu Üyesi



Prof. Dr. İskender Güle

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniv.
Fen-Edebiyat Fakültesi Biyoloji
Bölümü Hidrobiyoloji A.D.

Danışma Kurulu Üyesi

Danışma Kurulu



**Doç. Dr. Şuay Nilhan
AÇIKALIN**

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Uluslararası İlişkiler Bölümü

Danışma Kurulu Üyesi



Doç. Dr. Burcu ZEYBEK

İstanbul Üniversitesi İletişim
Fakültesi

Danışma Kurulu Üyesi



**Doç. Dr. Meltem Şenol
Balaban**

ODTÜ Mimarlık Fakültesi, Şehir ve
Bölge Planlama Bölümü

Danışma Kurulu Üyesi



Doç. Dr. Ender Peker

ODTÜ Mimarlık Fakültesi Şehir ve
Bölge Planlama Bölümü Öğretim
Üyesi

Danışma Kurulu Üyesi

ÇALIŞMA GRUPLARI

**SU YÖNETİMİ
VE KURAKLIK**

**ENERJİ
VERİMLİLİĞİ**

**İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
VE KÜRESEL ISINMA**

GIDA SAĞLIĞI

**MADDE
BAĞIMLILIĞI**

**İLERİ YAŞ
VE OTİZM**

**AFET, DEPREM
VE DİRENÇLİLİK**

Su Yönetimi ve Kuraklık

İskender Gölle, Emine Didem Evcı Kiraz, Ruşen Keleş, Feza Karaer, Atilla Akkoyunlu

Enerji Verimliliği

İnci Parlaktuna

Madde Bağımlılığı

Hülya Yüksel, Emel İrgil

Gıda Sağlığı

Hülya Yüksel, Emine Didem Evcı Kiraz, Emel İrgil

Afet, Deprem ve Dirençlilik

Meltem Şenol Balaban, Emine Didem Evcı Kiraz, Seda Kundak, Semahat Özdemir

İklim Değişikliği ve Küresel Isınma

Hülya Yüksel, Emine Didem Evcı Kiraz, İnci Parlaktuna, Semahat Özdemir, Ruşen Keleş, Gül Sayan Atanur, Asım Mustafa Ayten, Feza Karaer, Tülin Vural Arslan, Cengiz Türe, Handan Türkoğlu

İleri Yaş ve Otizm

Emel İrgil

Dünya Sağlık Örgütü

Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı

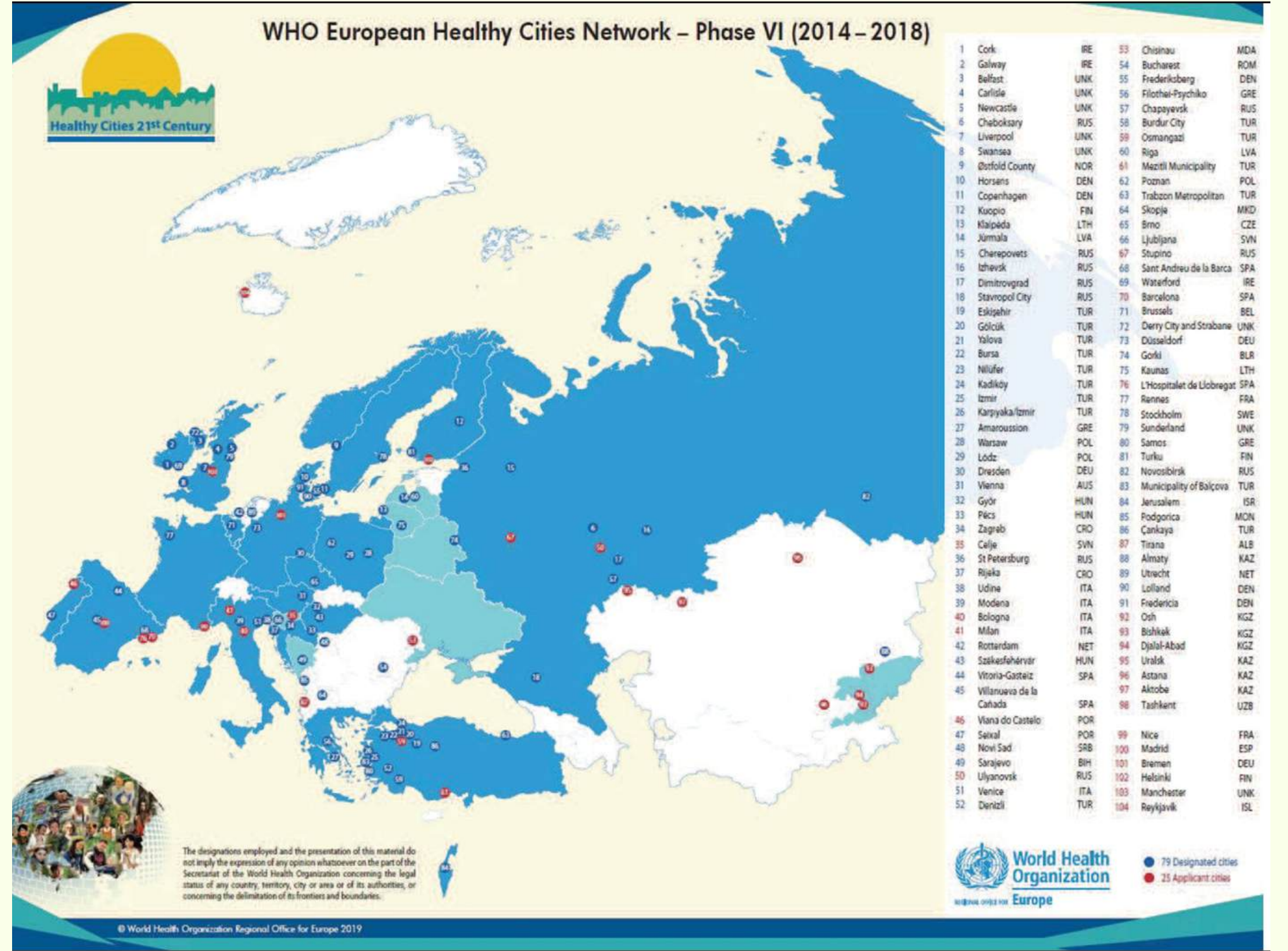
- Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği konumu itibariyle bölgesel olarak Avrupa Ağı'na bağlıdır.
- Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı, 36 yıldır faaliyet gösteriyor ve 100 öncü şehir ile yaklaşık 30 ulusal ağı bir araya getiriyor.
- 1400'den fazla belediyeyi kapsayan bu ağ, yerel yönetimlerin sağlığı ve refahı öncelik haline getirmesi için çalışmalar yapıyor.



DSÖ Sağlıklı Şehirler Projesi

Başlangıç: 1987

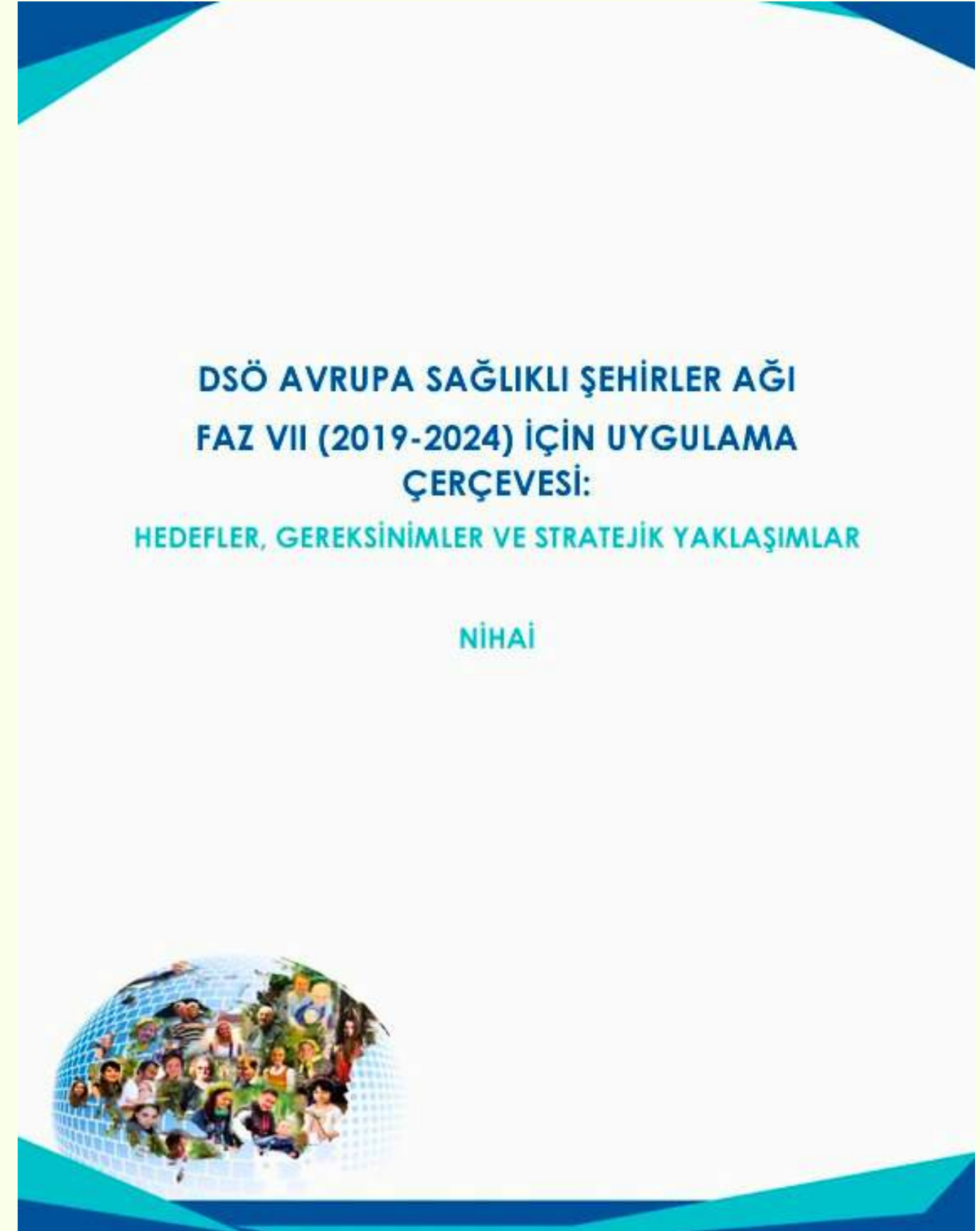
1. Faz (1987-1992)
2. Faz (1993-1997)
3. Faz (1998-2002)
4. Faz (2003-2008)
5. Faz (2009-2013)
6. Faz (2014-2018)
- 7. Faz (2019-2025)**



Her dönemde ayrı ana konular, yeni ağlar oluşur.



6P



7. Faz Rehberi

DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı

Faz VII (2019-2025) Sağlıklı Şehirler Listesi

WHO Akredite Edilmiş Ulusal Ağlar

- Austria
- Belgium
- Croatia
- Czech Republic
- Denmark
- Finland
- France
- Germany
- Greece
- Hungary
- Ireland
- Israel
- Italy
- Norway
- Poland
- Portugal
- Russian Federation
- Spain
- Sweden
- Türkiye (Sağlıklı Kentler Birliği)
- United Kingdom

Akredite Edilmiş Belediyeler- 14 şehir Türkiye Toplam 88 şehir Avrupa'da

TUR	Balcova-Izmir
TUR	Burdur
TUR	Bursa
TUR	Cankaya
TUR	Denizli
TUR	Gölcük
TUR	Izmir
TUR	Kadiköy
TUR	Karsiyaka-Izmir
TUR	Mezitli
TUR	Nilufer
TUR	Tepebaşı - Eskişehir
TUR	Trabzon Metropolitan
TUR	Yalova



This is to confirm that the
**Turkish Healthy
Cities Association**

has met the standards for accreditation
as a member of the World Health
Organization European Healthy Cities
Network for Phase VII (2019-2025)



Signed on behalf of
Turkish Healthy Cities
Association
Mr. Alinur Aktaş
President

Signed on behalf of
WHO Regional Office for Europe
Dr. Hans Henri P. Kluge
Regional Director



Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği
DSÖ tarafından
Ulusal Ağ olarak
akredite edilmiştir.

AVRUPA SAĞLIKLI ŞEHİRLER AĞI YILLIK İŞ TOPLANTILARI

2023 UTRECHT, HOLLANDA



2024 YILLIK İŞ TOPLANTISI

6 KASIM TARİHİNDE ÇEVİRİMİÇİ GERÇEKLEŞTİRİLECEKTİR.

2025 YILLIK İŞ TOPLANTISI

BURSA'DA GERÇEKLEŞECEKTİR.



Yer ve Tarihler

Bursa, TÜRKİYE

16-20 Haziran 2025



Geçici Program

16 Haziran: Ulusal Ağ Toplantısı ve
Hoşgeldiniz Resepsiyonu

17-19 Haziran: Teknik ve İş Konferansları

20 Haziran: İzmir'de Yan Etkinlik: Mekan
Standartı Aracı



Tema

Dirençli Sağlıklı Kentler

Herkes için

Sürdürülebilir Kentsel Gelecek

AVRUPA SAĞLIKLI ŞEHİRLER AĞI POLİTİK KURUL

Birlik Başkanı - İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı

Dr. Cemil TUGAY

AVRUPA SAĞLIKLI ŞEHİRLER AĞI DANIŞMA KURULU

Birlik Genel Sekreteri

Ulusal Ağ Koordinatörü (2018-2022)

Murat AR

AVRUPA SAĞLIKLI ŞEHİRLER AĞI BİLİM KOMİTESİ

WORLD HEALTH ORGANIZATION
REGIONAL OFFICE FOR EUROPE
WELTGESUNDHEITSORGANISATION
REGIONALBÜRO FÜR EUROPA



ORGANISATION MONDIALE DE LA SANTÉ
BUREAU RÉGIONAL DE L'EUROPE
ВСЕМИРНАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ
ЕВРОПЕЙСКОЕ РЕГИОНАЛЬНОЕ БЮРО

WHO European Healthy Cities Network –
Phase VII

4 March 2021

Members of the Scientific Committee

Name	Affiliation
Professor Karen Amlaev	University of Stavropol, Russian Federation
Professor Silvio Brusaferrro	University of Udine, Italy
Dr Joan Clos	Penn Institute for Urban Research, USA
Professor Evclyne de Leeuw	University New South Wales, Australia
Dr Marianne Dyakova	Public Health Wales, United Kingdom
Professor Emine Didem Evcı Kiraz	Aydin Adnan Menderes University, Turkey
Professor Sandro Galca	Boston University School of Public Health, USA
Professor Trevor Hancock	University of Victoria, School of Public Health and Social Policy, Canada
Mr John Howie	Public Health Scotland, United Kingdom
Professor Ilona Kickbusch	Graduate Institute of International and Development Studies, Geneva, Switzerland
Professor Josef Konvitz	University of Glasgow, Scotland, United Kingdom
Professor Maksut Kulzhanov	Kazakhstan School of Public Health, Almaty, Kazakhstan
Professor Louis Rice	University of the West of England, Bristol, United Kingdom
Professor Gul Sayan Atanur	Bursa Technical University, Turkey
Dr Javier Segura del Pozo	Madrid Council Public Health Agency (Madrid Salud), Spain
Professor Karien Stronks	University of Amsterdam, Netherlands
Dr Agis Tsouros	Imperial College London, Global Institute for Health Innovation, United Kingdom
Professor Handan Turkoglu	Technical University Istanbul, Turkey
Professor Maria van den Muijsenbergh	Radbout University Medical Centre, Netherlands
Professor Frank J van Lenthe,	Erasmus University Medical Center Rotterdam; and Utrecht University, Netherlands

Prof. Dr. Emine Didem Evcı Kiraz

Prof. Dr. Gül Sayan Atanur

Prof. Dr. Handan Türkoğlu

2024 POLİTİK KURUL TOPLANTISI

BRNO, ÇEK CUMHURİYETİ



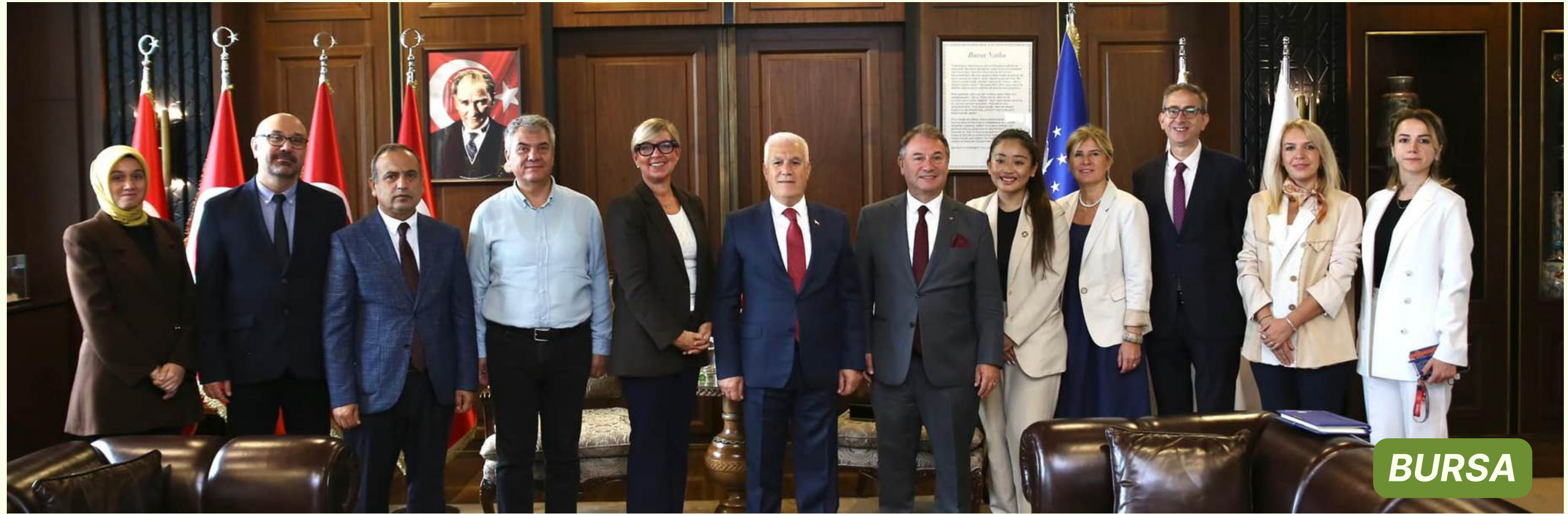
AVRUPA AĞI İLE ONLINE TOPLANTILAR





DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı ile Yakın İlişkiler





ÇALIŞMALARIMIZ

2005

Belediyelerimiz seçtikleri bir çalışma grubunda yer alacak.

- *Su Kaynakları Yönetimi ve Kuraklık*
- *Enerji Verimliliği*
- *Madde Bağımlılığı*
- *Gıda Sağlığı*
- *İleri Yaş ve Otizm*
- *İklim Değişikliği ve Küresel Isınma*
- *Afet, Deprem ve Dirençlilik*

ŞEHİR SAĞLIK
VE KURAKLIK

“Şehir Sağlık Profili Hazırlama” eğitimlerimiz başlayacak.

YARIŞMALAR



**2025 Sağlıklı Şehirler
En İyi Uygulama Yarışması'nın
ocak - şubat aylarında
duyurusu yapılacaktır.**



Geleceğin Sağlıklı Kentlerine Dünyadan İyi Uygulama Örnekleri



TÜRKİYE SAĞLIKLI KENTLER BİRLİĞİ

ÜYE
BELEDİYELERİ
İYİ UYGULAMA
ÖRNEKLERİ
2024



Dr. CEMİL TUGAY
Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Başkanı
İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı

YAYINLARIMIZ

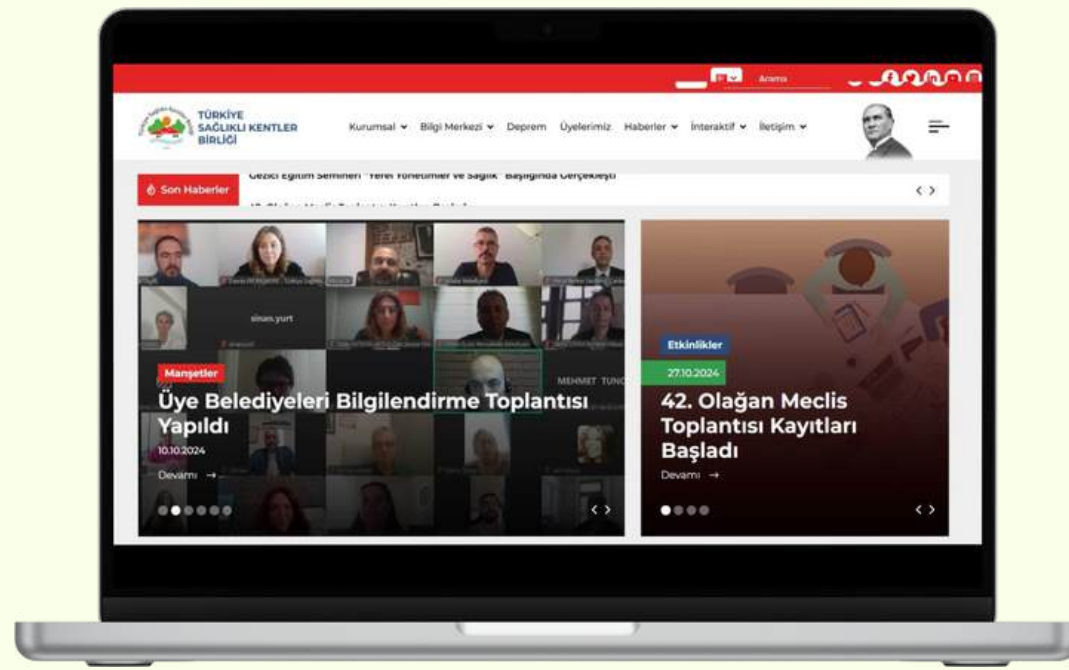
- Video Dergi
- DSÖ Yayınları
- Kent Sağlığını ilgilendiren yazılı ve görsel yayınlar
- Kent sağlığı ile ilgili akademik çalışmalara destek

STRATEJİK PLAN



**2025 - 2029 STRATEJİK PLANIMIZI
HAZIRLAMAYA BAŞLAYACAĞIZ**

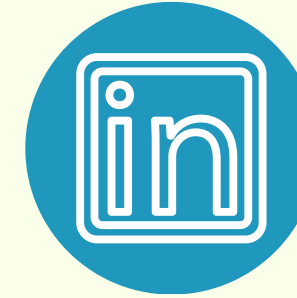
**KATILIMCI BİR ANLAYIŞ İLE
ÜYE BELEDİYELERİMİZLE
ANKET VE ÇALIŞTAY YAPARAK
HAZIRLAYACAĞIMIZ STRATEJİK PLANIMIZI
2025 YILININ İLK MECLİS TOPLANTISINDA
MECLİS ONAYINA SUNACAĞIZ.**



skb.gov.tr



SaglikliKentlerBirligi



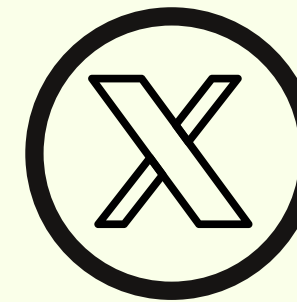
sagliklikentlerbirligi



sagliklikentler



SaglikliKentlerBirligi



sagliklikentler